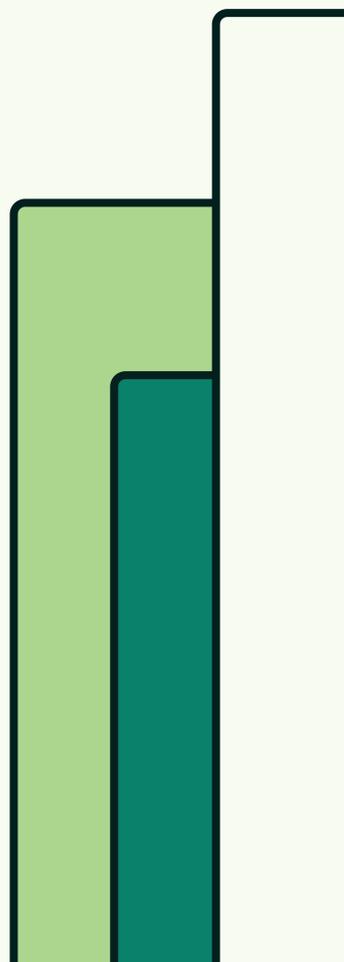

ALT KAN BRUKES

Bygg for fremtiden

klimabygg

Vi byggmestere har nok alltid hatt gjenbruk i blodet, men vi har ikke hatt så fine ord for dette før."

Walter Norstrand
Daglig leder
Klimabygg AS

klimabygg

Spesialkompetanse på gjenbruk

Frem til 2019 var Walter Norstrand leder i et annet stort byggefirma. I løpet av bare fire år har Klimabygg vunnet små og store prosjekter med sin grønne profil, etter beslutningen om å være med i det "grønne skiftet". I Fyllingsdalen har Klimabygg rehabilitert 5500 m² med kontorer og lager, og vil fortsette å bygge mye mer.

Det er mer tidkrevende å gjenbruke enn å bare kjøpe nytt. Men Klimabygg har funnet sin metode. Det viktigste er at produktene ikke forlater bygget – at de blir gjenbrukt i bygget eller i nabobygget, og ikke plasseres på et lager, sier Norstrand. Alle gjenbrukte materialer legges inn i byggets

FDV-system. Jo bedre kartleggingssystemer og oversikt, jo mer kan anvendes, og dokumentasjon av gjenbruk blir essensielt fremover.

Gjenbruk skal også lønne seg, både for kunden og for firmaet, forklarer Norstrand. Vi fikk posisjonert oss tidlig i dette markedet og har nå fordeler av det. Men det er plass til alle som er kreative og dyktige!

Råvaremangelen som har oppstått, også i byggenæringen, fører til 14% prisøkning på nye materialer. Dette kan bli en pådriver for bedre utnyttelse av ressursene, noe som er tvingende nødvendig for fremtidens bygg, og det haster.

Klimabygg bygger bærekraftig for neste generasjon

Med mer enn 30 års erfaring fra byggebransjen, fire byggmestere og samtlige tømrere med norske fagbrev i tømrefaget, leverer Klimabygg solide løsninger som er både lønnsomme og miljøvennlige. Våre byggeledere har tilleggsutdannelse i faget, slik at kunden får mest mulig hjelp på byggeplassen.

1. januar 2024 ble det påbudt å stille klima- og miljøkrav i offentlige anskaffelser. Bærekraft blir viktigere i alle byggeprosjekter, enten det er nybygg, rehabilitering eller renovering.

Klimabygg tar bevisste valg i forhold til å redusere det totale klimaavtrykket og miljøbelastningen. Vi må ombruke det som er mulig, og ved ombruk på stedet reduseres også utslipp fra transport. Det er viktig å velge lavutslippsmaterialer og materialer med lang levetid.

Klimabygg er godkjent Energi-spesialist innen rehabilitering og rådgivning. Flere Enova-sertifiserte energirådgivere i firmaet gjør oss til en av Bergens

mest kompetente byggmestere på reduksjon av samlet energibruk.

Klimabygg arbeider aktivt for sirkulær produksjon, å bruke overskuddsmaterialer til å lage nye produkter, ser på alternative løsninger og bruksområder.

Klimabygg AS er innvilget sentral godkjenning for ansvarsrett:

- for alle typer tiltak i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av Konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av Bygningsfysikk i tiltaksklasse 1
- Utførelse av Tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av Arbeid på bevaringsverdige byggverk i tiltaksklasse 1
- Foretaket har dokumentert at det er tegnet yrkesskadeforsikring
- Foretaket er godkjent opplæringsbedrift.
- Sertifisert Miljøfyrtårn og StartBank bedrift

Bærekraft handler ikke bare om en ting. Det handler om *alt*. Derfor fortsetter vi å mene at *alt* kan brukes."

Walter Norstrand
Daglig leder, Klimabygg AS

I Klimabygg har vi prioritert FNs bærekraftsmål om å gjøre byer og lokalsamfunn inkluderende, trygge, robuste og bærekraftige. Sikre god helse og fremme livskvalitet for alle, uansett alder. Sikre inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremme muligheter for livslang læring for alle. Oppnå likestilling og styrke jenters og kvinners stilling i samfunnet.

For de unge blir gjenbruk raskt en naturlig del av arbeidet, og økt gjenbruk kan gi flere søkere til tømmerfaget."

Walter Norstrand
Daglig leder
Klimabygg AS

Gjør tømmerfaget attraktivt

Daglig leder i Klimabygg, Walter Norstrand er overrasket over hvor fort de yngre tømmerne lærer seg gjenbruk.

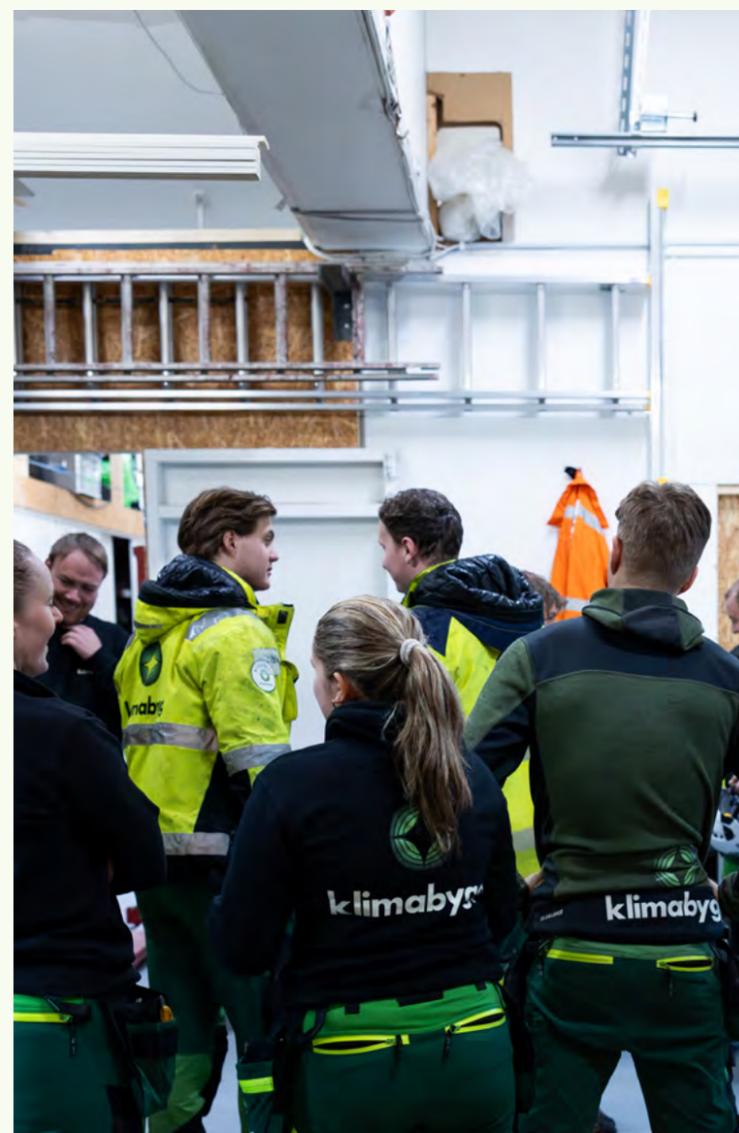
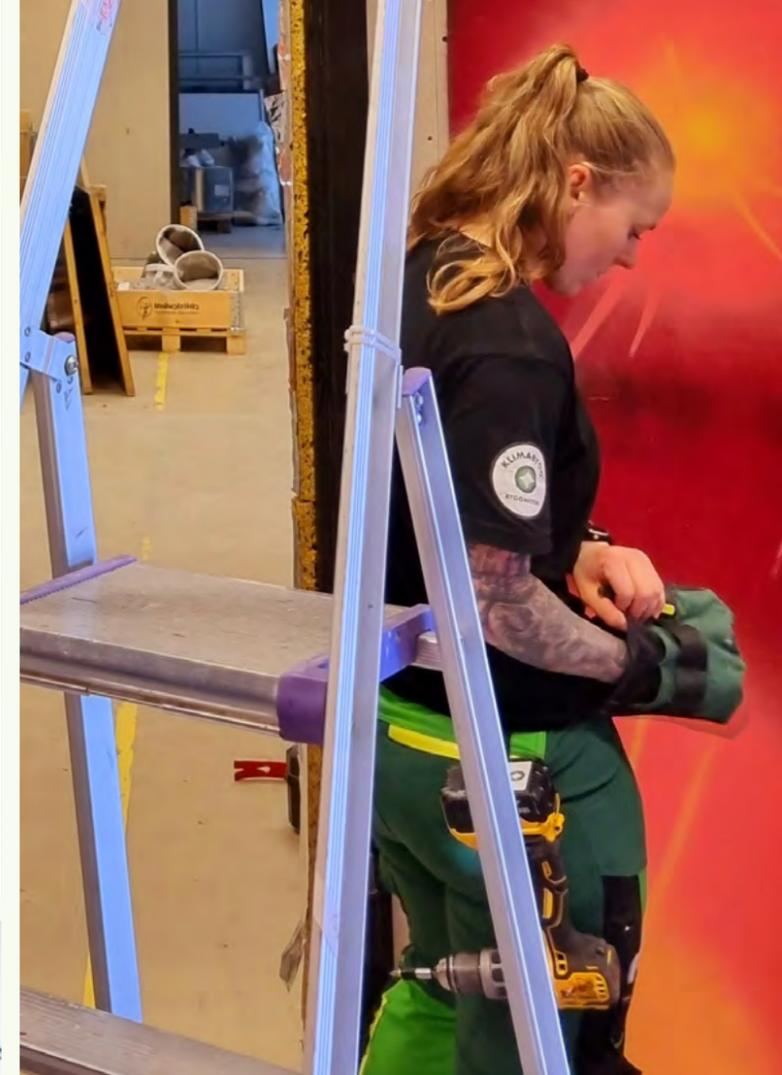
- Ungdommen er engasjert i klimakampen og vil søke seg til yrker der de kan gjøre en positiv forskjell, sier byggmesteren.

Økt gjenbruk av bygg er en positiv forskjell i klimakampen og vil bety mye for rekrutteringen. Vi har engasjerte medarbeidere, noen i lære og de

fleste ferdig utdannende. I tømmerfaget jobber man praktisk, skaper, former og utvikler seg, mange blir byggere, noen går videre til andre utfordringer med et solid fagbrev og erfaring som grunnplattform.

I Klimabygg har vi svært gode bonusavtaler som fordeles på de ansatte i forhold til produktive timer.

I 2023 hadde vi et sykefravær på kun 2,82 %.

**Skal du gjenbruke
mange materialer må
det lønne seg for både
kunden og oss."**

Walter Norstrand
Daglig leder
Klimabygg AS

Gjenbruk er lønnsomt

I løpet av fire år har Klimabygg markert seg som en tydelig og ansvarlig aktør for en mer miljøvennlig byggebransje. Kundene ser etter konkrete tiltak, sier Norstrand. Han inviteres tidlig inn i prosjekter slik at gjenbruken kan planlegges og prises.

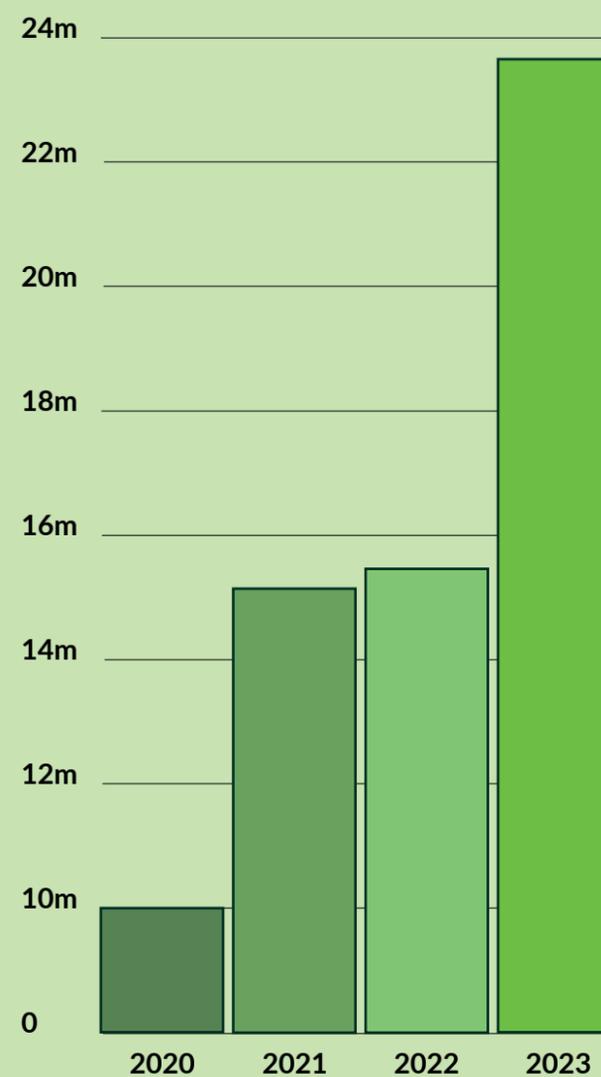
Kravene til gjenbruk og bærekraft kommer. Ikke bare fra myndighetene, men fra kunder

som vil holde kostnadene nede og vise måtehold i forhold til klimakrisen.

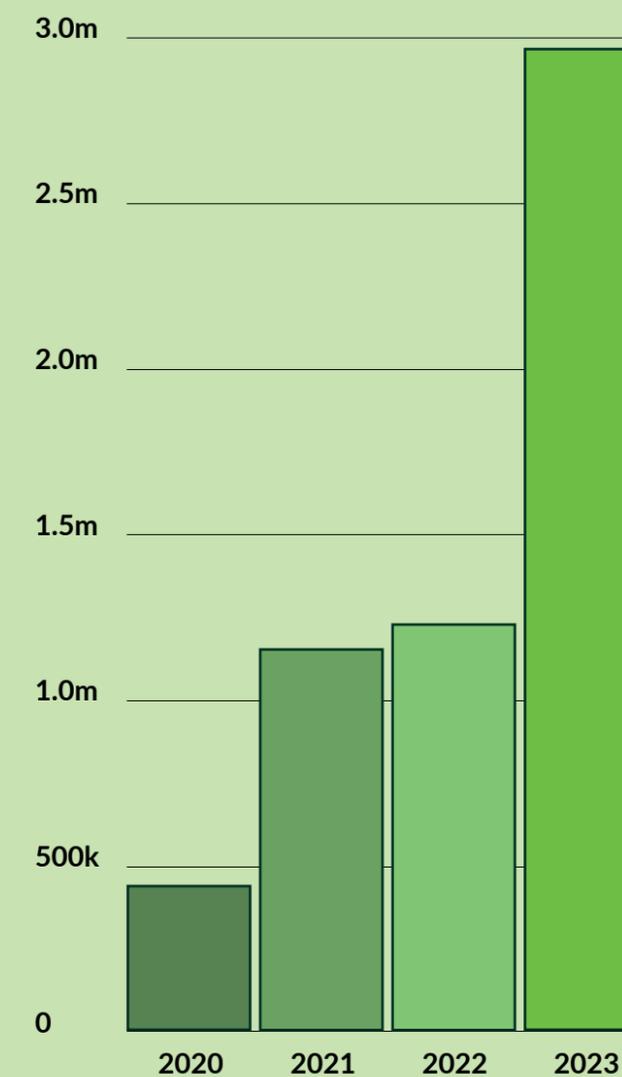
– Dessuten plages vi mindre av de enorme prisøkningene på tre og andre byggematerialer.

Klimabygg har sørget for at mange store byggeprosjekter har fått topp moderne kontorlokaler med langt mindre avfall.

Driftsinntekter

Driftsresultat

30%

Fra og med 1. januar 2024 er § 7-9 i anskaffelsesforskriften endret

§ 7-9. Klima- og miljøhensyn i offentlige anskaffelser:

(1) Krav og kriterier etter denne bestemmelsen skal ha som mål å redusere anskaffelsens samlede klimaavtrykk eller miljøbelastning.

(2) Oppdragsgiver skal vekke klima- og miljøhensyn med **minimum tretti prosent**.

(3) Der oppdragsgiver angir tildelingskriteriene i prioritert rekkefølge, bør klima- og miljøhensyn være blant de tre høyest prioriterte.

[Anskaffelsesforskriften § 7-9](#)

Gjenbruk er nødvendig

Byggeaktivitet er nødvendig. I Klimabygg bygger vi så bærekraftig som mulig. Vi benytter kun godkjente arbeidsmetoder og prosesser, med løpende kontrollerer og dokumentasjon av våre miljøaspekter.

Statistisk sentralbyrå sine tall fra 2022 viser at årlige, nasjonale tall på avfall fra bygge- og anleggsvirksomhet, fordelt på materiale og behandlingsmåte er totalt 2,11 millioner tonn.*

* Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Sammensetningen av avfallet er avhengig av hvilke materialer som brukes i bygningene, og mye er betong, tegl og tre.

Å se mulighetene for gjenbruk blir viktigere i alle byggeprosjekter, enten det er nybygg, rehabilitering eller renovering. Byggleder må kunne ta bevisste valg i forhold til å redusere det totale klimaavtrykket og miljøbelastningen ved anskaffelser.

Gjenbruk er mulig

I Fyllingsdalen har vi bygget om 5500 m² med kontorer og lager. I 2015 skiftet Auto 23 navn til Angarde og endret fokus fra bil til grønn byutvikling. Dette viser stor evne til omstilling. Angarde sin visjon er å skape en bærekraftig, pulserende og urban bydel på Spelhaugen.

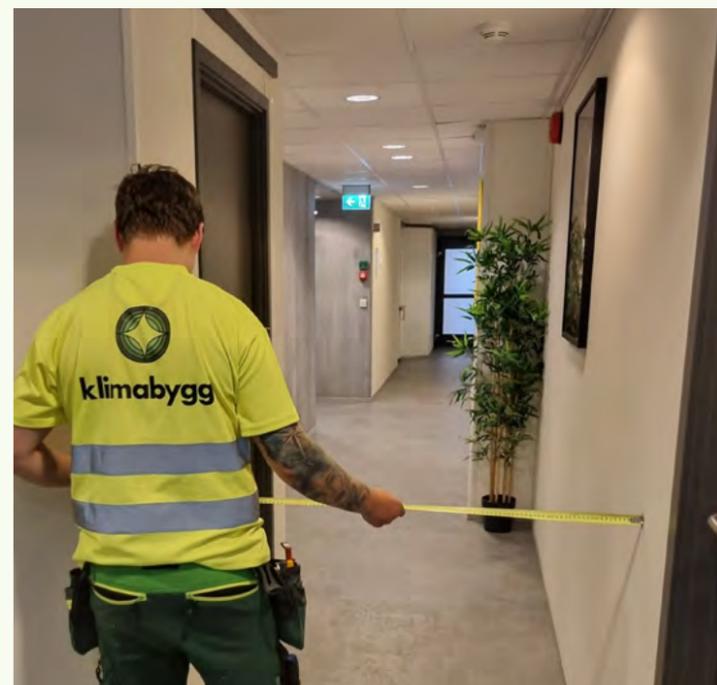
Her går det fra asfalt og betong til en grønn, miljøvennlig bydel som er klimanøytral og selvforsynt med energi. I et område som i dag er preget av næringsbygg og parkeringsplasser bygger Angarde, Den grønne byen sammen med Klimabygg AS.

For Eviny (tidligere BKK Enotek) har vi revet 1400 m² lagerområde og bygget om med gjenbruksmaterialer.

- 19 store dører gjenbrukt
- Revet og renovert 200 m² med vegger
- Nye lager og kontor som er gjenbrukt fra andre steder
- I kontorområdene i 2. etg har vi revet og gjenbrukt kontorene
- Totalt 240 bøkefelt er fullstendig oppgradert og omskapt til moderne design av vår maler Miljøfarge.

Smarte løsninger og flott design.

5500m²

I en sirkulær økonomi må materialer vare så lenge som mulig, repareres, oppgraderes og i større grad brukes om igjen. Når materialet ikke kan brukes om igjen, kan mye gjenvinnes og brukes som råvarer i ny produksjon. Slik utnytter vi de samme ressursene flere ganger og minst mulig går tapt."

Walter Norstrand
Daglig leder
Klimabygg AS

Byggmester Norstrand mener at ombruk av elektrisk utstyr og ventilasjonsrør er et manglende ledd når bygg rehabiliteres: Det blir store mengder avfall og ofte er det et helt likt system som erstatter det gamle.

I podkast studioet i Krokattjønneveien er hele interiøret laget av gjenbrukte ventilasjonsrør.

Produktene og designet visualiseres for kunden ved hjelp av VR og 3D modeller før de produseres.

Leietakerne får et annet forhold til oss og arbeidet med gjenbruk – de heier på oss."

Walter Norstrand
Daglig leder
Klimabygg AS

80%

I kantinen hadde Angarde AS krav om å gjenbruke 50% av bygningsmassen, men det ble så gøy med gjenbruk at det endte med så mye som 80%.

Vi er stolte av resultatet.

Før

Etter

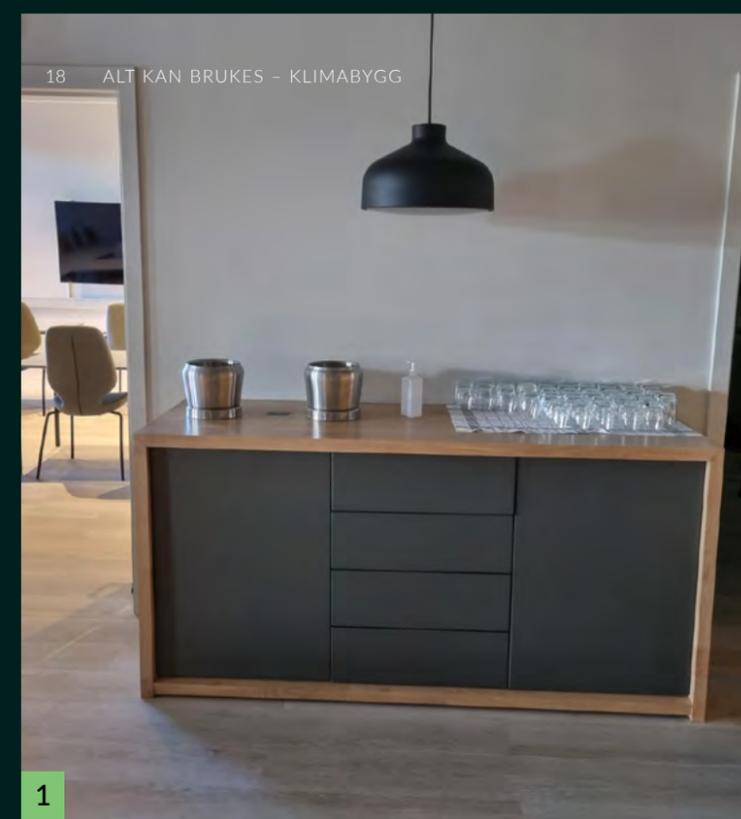
Før

Etter

Rosinen i pølsen
er den flotte kantinen
i Kroatjønneveien 11C."

Walter Norstrand
Daglig leder
Klimabygg AS

1

2

3

4

5

6

1. Kjøkkenmøbler ble redesignet, og gammel designlampe fikk nytt liv med nye ledlys innvendig

2. Bergen kommune har fått forlenget møtebord med ny overflate, i stedet for å kaste og kjøpe nytt

3. Utvendig gammelt bosspann med sprekk ble nytt og moderne!

4. En solid gammel dør har blitt til "ny" sittebenk

5. Trillebordet til arrangementer er laget av den gamle adgangskontrollen i K11C

6. Gammelt rullebord ble til fint serveringsbord i kantinen

7. Gjenbruksstasjon laget av gjenbrukte solide materialer fra benker. Her blir det til og med hyggelig å gå med bosset! Designet og bygget av Klimabygg

8. Gjenbrukte dører med nytt design

9. Den styggeste stokken ble en fin dorullholder

10. Passasjen blir mye hyggeligere med litt oppmuntrende farger i SP 12, Tides nye lokaler

11. I K11C er det full kontroll på sortering av avfallet. Veggene bak er laget av trestavs prosjekt eikeparkett frest opp til moderne design. Hele gjenbruksstasjonen er laget av gjenbruksmaterialer. "- me juksar ikkje med ryddinga!"

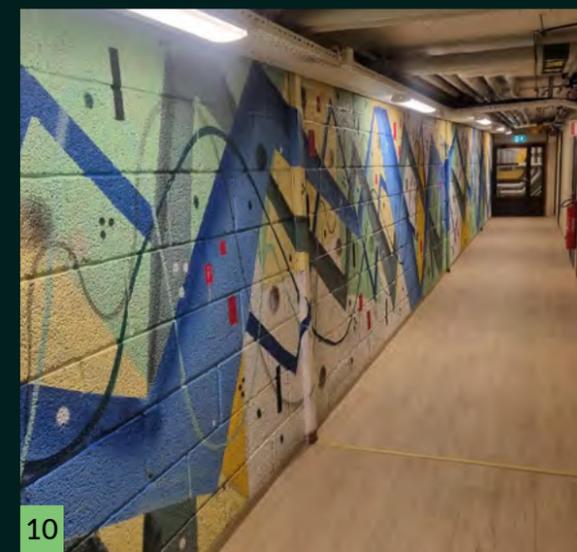
7

8

9

10

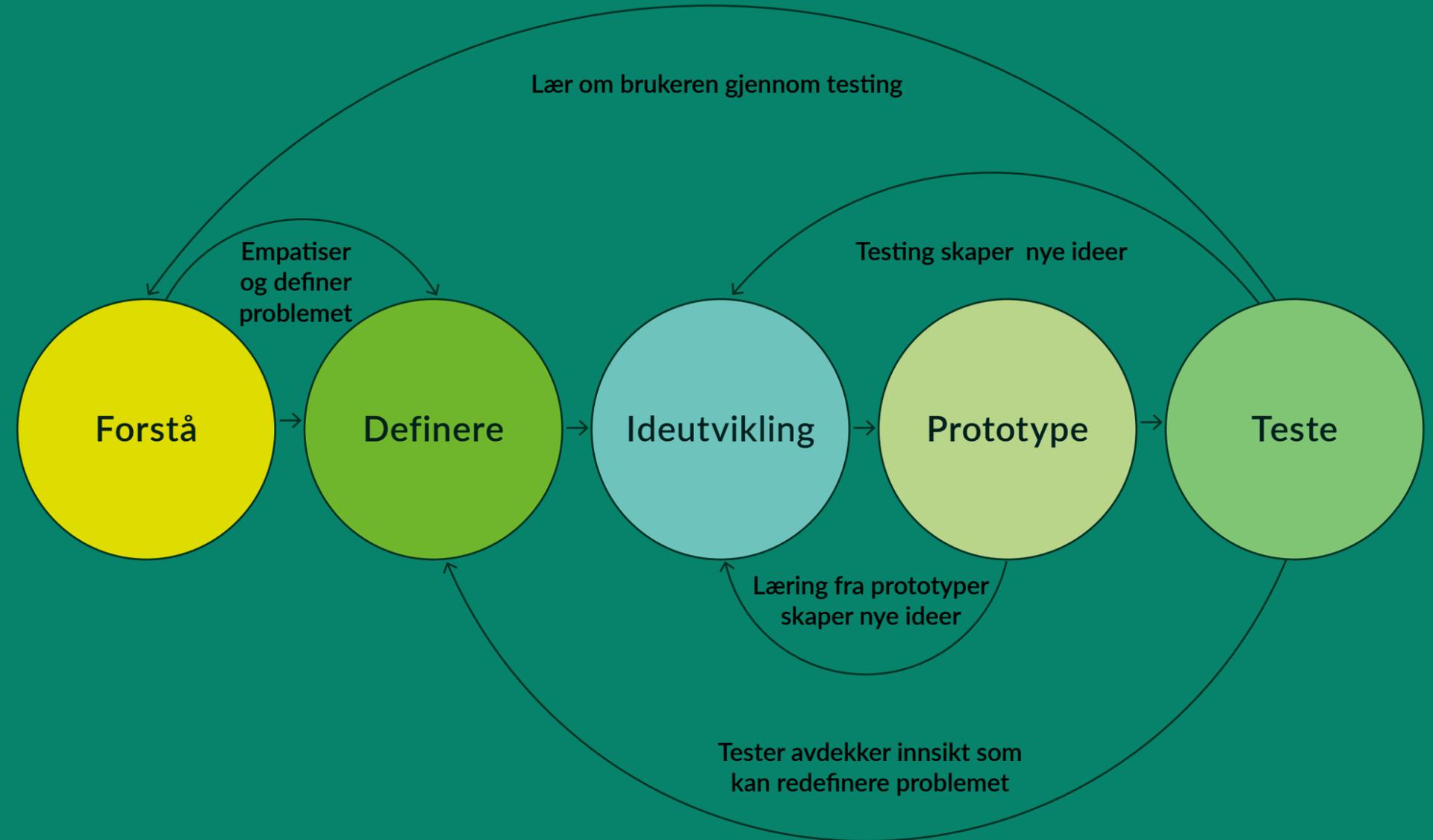
11

Enkel transformasjon; se hva som kan skjule seg under overflaten på kvalitetsmaterialer.

Materialer som skulle bli avfall, dette er fra kjerneboring; kan det bli til en lampefot, bordben eller noe annet spennede?

Innovasjon i byggfaget

Hvordan skal vi få til mer gjenbruk i byggebransjen? Det er mange muligheter og utfordringer, men krav om sirkularitet kommer, og det handler om å ligge i forkant av nye regelverk.

Klimabygg kan hjelpe dere å gjenbruke, skape forståelse for at dette kan gjøres sikkert, og avklare eksisterende sikkerhetssystemer og hvordan vi kan integrere disse.

Noe av stikkordene for en god prosess er kartlegging i tidlig fase og samarbeid.

Vi har bygget om store næringsbygg med svært høy prosentandel gjenbruk av materialer. Både i store og små prosjekter er det å skape noe nytt ikke nødvendigvis en lineær prosess, men heller åpenhet for å revurdere ideer og produkter underveis slik at man lager det som markedet har bruk for.

Vi må sammen finne de beste løsningene for utnyttelse av ressursene, ganske enkelt fordi det fra naturens side er en begrensning for hva vi kan bedrive av bruk og kast.

'Klær til besvær' skaper behov for nye bruksområder. Vi har utnyttet tekstiler som lydabsorbenter i vegg.'

Walter Norstrand
Daglig leder
Klimabygg AS

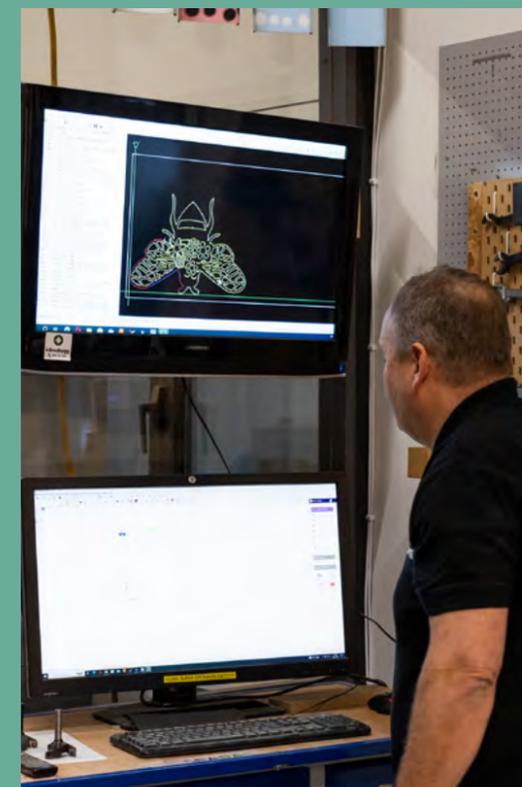

Klimabygg investerer i fremtiden. Vi kan produsere lokalt det du måtte ha bruk for.

CNC maskinen spesiallager produkter og moduler etter behov. Den høyteknologiske multikutteren har fått nytt liv hos oss etter at vi kjøpte den fra Makerspace.

På årets Vestlandskonferanse ble det sagt at verden går mot et vippepunkt, at vi er ved et grenseland for hva jorden tåler.

Som en påminnelse om at naturen trenger bier, er det hos Klimabygg laget en bie av materialer som skulle kastes.

Svanemerket enebolig

Klimabygg står bak den første eneboligen på Vestlandet som er miljømerket med Svanen, og det første svanemerkede huset i sitt slag i Norden som reises av et forsikringsselskap.

Etter at huset ble totalskadet etter en brann nyttårsaften 2020 og familien mistet alt de eide, har de nå flytte inn i det nye huset på tomten, med høy byggt teknisk kvalitet, godt inn klima og lavt energiforbruk.

Svanemerkingen kvalitetssikres av en uavhengig tredjepart.

Å bygge på denne måten stimulerer til gjenbruk. Avfallet skal kildesorteres på byggeplassen, slik at det blir mulig å gjenvinne det.

Til og med tapen som brukes til å tette for vinden er miljøvennlig, viser bygmester Walter Norstrand

Foto: Tor Farstad

Jeg innrømmer at vi var litt skeptiske til å begynne med da forsikringsselskapet ringte. Nå vet vi begge at dette var et riktig valg.

Rune Evjenth

Stolt mottaker av Svanemerket

En glad familie på kjøkkenet i selskap med bygmesteren på innflyttningsdagen

Svanemerkede hus er gode valg for både klima, inn klima og sirkulær økonomi. De er energieffektive, og alle byggematerialene gjennomgår streng kontroll når det gjelder bærekraft og kjemikaliebruk. Man får lavere strømregninger også."

Walter Norstrand

Daglig leder

Klimabygg AS

Klimavegger

Siden 2022 har Klimabygg avdekket og utbedret byggskader. Alle disse byggene har nye fasader med klimavegger.

Etter gammel norsk lov skal et hus være tett på utsiden, det som gjaldt for tusen år siden, gjelder i dag. Utforming, produkter og utførelse skal gjøre en Klimavegg tett på utsiden.

Vi jobber tett sammen med huseierne, entreprenørene, Sintef, Mycoteam, advokater, arkitekter og takstmenn for å utbedre og finne de beste løsningene på byggeskadene.

Solheimslien

Thor Møllensgate

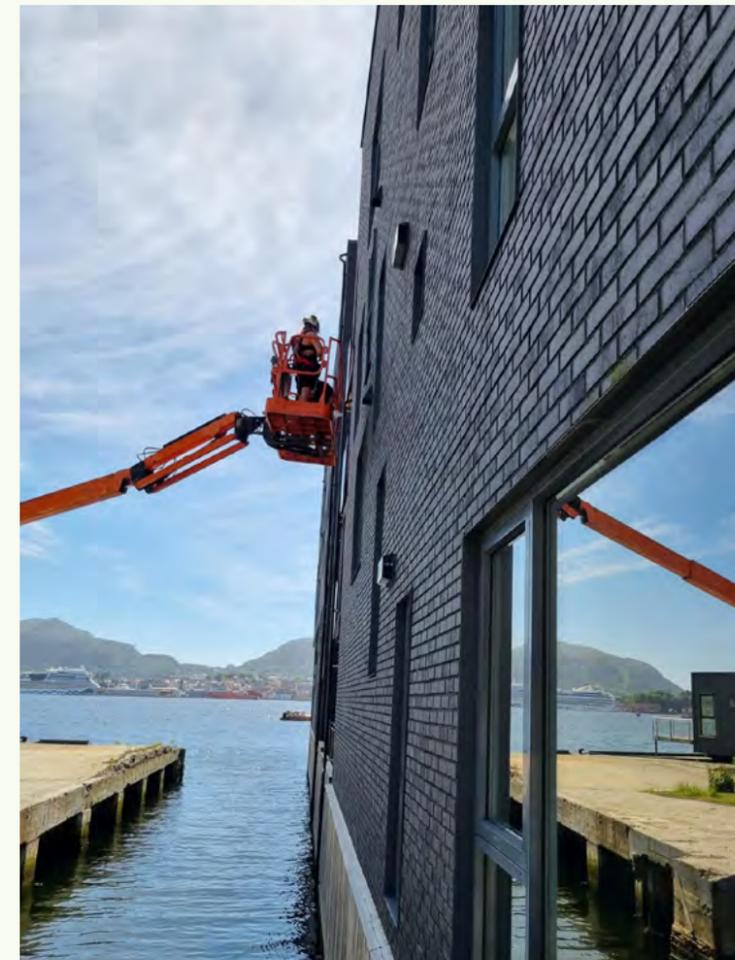
Krokatjønnveien

Damsgård Marina

Stend Mølle. Foto: Helge Hansen, Montage

Elsero

Stend Mølle. Foto: Helge Hansen, Montage

Klimabygg som totalentreprenør

For Bergen Kommune, avdeling Hjemmebaserte tjenester i Fyllingsdalen og Laksevåg var Klimabygg generalentreprenør.

Vi hadde byggeledelsen og var utførende.

Klimabygg har bygget til avtalt pris og til avtalt tid og i toppetasjen klarte vi 80 % gjenbruk.

Huseier Angarde var meget fornøyd.

Energirådgivning

Klimabygg AS har flere Enova-sertifiserte energirådgivere med mange års erfaring. Dette gjør oss til en av Bergens mest kompetente byggmestere på området. Energirådgivning med påfølgende tiltaksplan og energiattest er første steget på veien til en mer energieffektiv bolig. Det kan være store summer å spare.

Nye krav fra EU sitt bygningsenergidirektiv som vil kreve at huseiere energieffektiviserer forventes også å komme til Norge. Klimabygg kan prise, planlegge og gjennomføre en helhetlig energieffektiv oppgradering av din bolig. I tillegg kan du søke Enova om støtte på inntil 150.000 kroner til utgifter knyttet til ombyggingen.

Klimabygg er godkjent Energispesialist innen rehabilitering og rådgivning. En Energispesialist er en kompetent, erfaren og kunnskapsrik håndverksbedrift som satser på energitiltak.

Les mer på www.klimabygg.no/energiradgivning

Formålet er å redusere samlet energibruk. Enova har en rekke støtteordninger det er mulig å søke på, alt fra ombygging av bygningskropp til mindre tiltak. Jo før vi kommer inn i bildet angående ditt byggeprosjekt jo bedre råd kan vi gi."

Walter Norstrand
Daglig leder
Klimabygg AS

Vi har fossilfrie kjøretøy, 80% av bilparken er elektrisk, og vi bruker innleide elektriske maskiner.

Fossilfrie byggeplasser ble sett på som mer eller mindre uoppnåelig for kort tid tilbake. I dag er det blitt vår standard."

Walter Norstrand
Daglig leder
Klimabygg AS

Pilotprosjekt for ombruk

Sammen med **Sintef** og **Lab Entreprenør** har **Klimabygg** et pågående forskningsprosjekt med mål om å utvikle en veileder for ombruk av innvendige treprodukt som utvendig kledning.

Bruk av materialet fra rivingen til oppbygging av grindverksløen på Sælen gård er også en del av dette spennende prosjektet. I pilotprosjektet skal Klimabygg kartlegge klimagassregnskap, miljøgevinst, og utvikle metode for LCA ombruk. 7000 m² heltregulv kan ombrukes.

På Nøstet i Bergen, på den gamle tomten til TV2 bygget, skal **OBOS** og **EGD Property** bygge cirka 100 moderne små og store leiligheter.

Klimabygg setter stor pris på at vi kan være med å påvirke materialvalg i bygget, og ønsker OBOS lykke til med prosjektet.

Når man reduserer produksjonen av helt nye materialer, sparer man også på naturens ressurser. Gamle materialer er ofte av svært god kvalitet, og kan også ha estetisk verdi. Denne malte kledningen med egenart ser ut som den har stått der alltid.

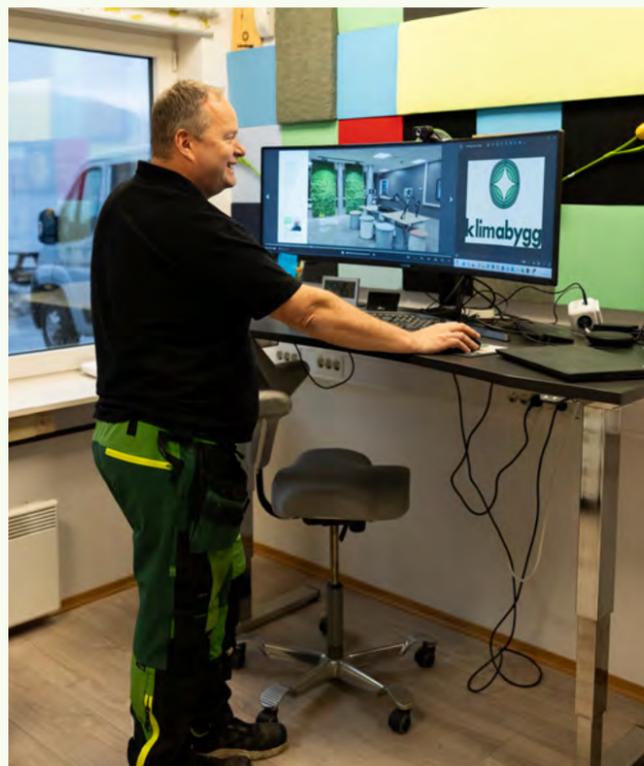
MiljøKalk er nøkkelen til å drive og prosjektere riktig, og jeg bruker det hver dag. Klimaregnskap i byggebransjen må være enkelt."

Walter Norstrand
Daglig leder i Klimabygg AS

Klimagassregnskap, MiljøKalk, økonomi og CO2 hånd i hånd

Klimabygg ble en av vinnerne i konkurransen Bygg Reis Deg 2021 hvor deltakerne ble invitert til å sende inn bilder av prosjekter som var kalkulert i programmet SmartKalk. (MiljøKalk). Klimabygg bidro med det banebrytende 100 % svanemerket eneboligprosjektet og det grønne Angarde-prosjektet i Kroatjønneveien i Bergen.

- Med riktig produkt i kalkylen blir også materialbestillingen korrekt. I et marked med svingende priser blir man ekstra sårbar.
- Vi tar alle småting med i kalkulasjonen. At MiljøKalk både har oppdaterte priser og at alle NOBB-koder ligger inne, er veldig viktig, sier Walter.
- Du kan gjøre valg ikke utelukkende basert på pris, men også på grunnlag av miljøpåvirkningen.

Kundene våre må få mulighet til å ta miljøriktige valg, og det kan de gjøre sammen med Klimabygg."

Walter Norstrand
Daglig leder i Klimabygg AS

Det Grønne skiftet og arbeidsmiljøet

Walter Norstrand
Daglig leder Klimabygg AS

klimabygg

Gjør ting sikkert

Klimabygg skal levere produkter og tjenester uten skader, til riktig tid og med riktig kvalitet."

Walter Norstrand
Daglig leder i Klimabygg AS

Hvis uhellet skjer er førstehjelpspakken merket med en beskrivelse av hva man skal gjøre, og en QR kode som gir veiledning på nett.

I byggebransjen er det mange risikofaktorer å ta hensyn til. Klimabygg AS sin HMS-kultur bygger på inkludering, der vi i fellesskap forstår, kommuniserer og håndterer all risiko arbeidet vårt medfører. Klimabygg AS har et tydelig HMS mål om 0 skader på mennesker, materiell og det ytre miljø.

Vårt arbeid med helse, miljø, sikkerhet, risiko og kvalitet skal være en naturlig del av alle

arbeidsoperasjoner, fra planlegging og frem til det ferdige produktet, og skal ha samme prioritet som andre forretningsområder. Dette innebærer et systematisk søkelys på risikostyring for å kunne forebygge og unngå skader, alvorlige hendelser og arbeidsrelatert sykdom.

Klimabygg har oppdatert IK system i 2022, gjennomført gjennomgang av verneombud, risikovurdering, og etablert bedriftshelsetjeneste.

Klimabygg bruker Mobile Worker, et digitalt verktøy for bedrifter i bygg- og anleggsbransjen.

Klimabygg presenterer. I økende grad inviteres Klimabygg til å holde fremføringer innen det grønne skiftet og mulighetene. Vi er glade for at både Vestland fylkeskommune, Arbeidstilsynet,

Byggmester forbundet og Bergen kommune, etat for utbygging, gjerne vil høre mer om hva vi kan få til i byggebransjen.

Klimabygg i pressen

Klimabygg har fått oppmerksomhet og gode omtaler i pressen. Her er et utvalg:

Magasinet Byggester skriver om Klimabygg som bygger bærekraftig for neste generasjon.

Klimabygg kom på forsiden av Proffen. Her står en god artikkel om den første svanemerkede eneboligen, bygget av Klimabygg.

Obos bladet fortalte om gode råd fra energirådgiverne Walter og Henrik Norstrand på Stend Mølle.

Holte magasinet om Klimabygg som fremtiden. Klimabygg vant to konkurranser med kalkulatøren SmartKalk.

Sølvrev har laget filmen om Angarde sin gjenbruk i Krokattjønnveien.

Vi er stolte over kompetansen i bedriften. Vårt kundeløfte handler om å omsette denne kompetansen til det beste for deg som kunde."

Walter Norstrand
Daglig leder
Klimabygg AS

Walter Norstrand
Daglig leder og eier
Byggmester/Energirådgiver
Tekniker bygg/Driftsøkonom

Tel. 922 10 222
walter@klimabygg.no

Henrik Norstrand
Nestleder og eier
Byggmester/
Energirådgiver

Tel. 922 10 221
henrik@klimabygg.no

klimabygg

Klimabygg AS
Straumeveien 193, 5151 Straumsgrend
www.klimabygg.no

